

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

0706-266S

СИЛАБУС SYLLABUS	Антикорупційна політика Anticorruption policy	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK28	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor`s (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	D	Бізнес, адміністрування та право Business, Administration and Law
Спеціальність Field of Study	D4	Публічне управління та адміністрування Public Management and Administration
Освітня програма Degree Programme	Публічне управління та адміністрування Public Management and Administration	

м. Рівне – 2025

Силабус навчальної дисципліни Антикорупційна політика для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Публічне управління та адміністрування спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування. Рівне. НУВГП. 2025. 16 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/32641/>

Розробник силабусу: Антонова С.Є., к.е.н., доцентка кафедри менеджменту та публічного врядування

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 9 від «29» грудня 2025 року

Завідувач кафедри: Тихончук Л.Х., д.держ.упр., доцентка

Керівник (Гарант) ОП: Антонова С.Є., к.е.н., доцентка

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 5 від «29» січня 2026 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професорка

Попередня версія силабусу 07-06-171 S

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Антикорупційна політика ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	D4 «Публічне управління та адміністрування»
Рік навчання, семестр	4- денна/4 - заочна 7– денна/ 7- заочна
Кількість кредитів	4
Лекції:	22 годин денна /6 годин заочна
Практичні заняття:	20годин денна /6 годин заочна
Самостійна робота	78 годин денна /108 годин заочна
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна, Заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ	
Лектор	Антонова Світлана Євгеніївна, к.е.н., доцентка кафедри менеджменту та публічного врядування Вікіситет https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/ Антонова_Світлана_Євгеніївна ORCID https://orcid.org/0000-0003-4796-8580 Як комунікувати: s.ie.antonova@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6021
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
Мета викладання навчальної дисципліни «Антикорупційна політика» є набуття практичних навичок виявлення та протидії корупції в публічному секторі в Україні та в світі. Завдання: - Ознайомлення з практиками і тенденціями корупції та антикорупційної діяльності - Визначення світового та українського законодавства у сфері антикорупційної діяльності - Особливості здійснення антикорупційної політики і відповідальні органи по боротьбі з корупцією в Україні та в світі - Методи виявлення корупційної діяльності та методи, інструменти протидії корупційним діяльності в публічній сфері - Сертифікація і стандартизація антикорупційної діяльності	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6021 https://nuwm.edu.ua/nuwm/struktura/navchalno-naukovi-instytuty/nni-em/kafedry/kafedra-menedzhmentu-ta-publicnoho-vriaduvannia/docs/ (вкладка Навчальна діяльність)	

Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даного освітнього компонента є вивчення освітніх компонент Основи стратегічного та антикризового публічного управління, Сучасні форми правозахисту в публічній сфері

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, навкові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК13. Здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління та адміністрування з врахуванням євроінтеграційних завдань з метою підвищення ефективності розвитку територій, враховуючи регіональну специфіку.

Програмні результати навчання (РН)*

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дану дисципліну є:

РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

РН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

РН11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

РН15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

РН18. Уміти застосовувати демократичні технології прийняття управлінських рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, суспільства та держави в кризових умовах для створення сприятливого середовища у суспільстві.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Стратегічний та інституційний дизайн антикорупції
Тема 1. Феноменологія корупції: від теорії до управлінської практики

Опис теми: Сутність корупції, її види, причини та наслідки. Підходи до вивчення корупції та антикорупції. Класифікація корупції за різними критеріями. Причини поширення корупції в Україні. Класифікація негативних наслідків корупції. Фактори які впливають на поширення корупції в Україні. Корупція, державна політика та суспільство. Економічні моделі корупції (модель Клімгаарда).
(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 8 год.)

Тема 2. Антикорупційна архітектура та стратегічне планування

Опис теми: Законодавчі основи реалізації нової державної антикорупційної політики. Стан боротьби з корупцією в Україні за період дії нового антикорупційного законодавства. Сутність державної антикорупційної політики України, пріоритети, шляхи та принципи її реалізації. Основні напрями формування та реалізації державної антикорупційної політики. Роль та можливості участі громадянського суспільства у запобіганні та протидії корупції. Співпраця державних органів з громадськістю у запобіганні та протидії корупції. Громадський контроль як засіб запобігання та протидії корупції. Антикорупційна політика в умовах правового режиму воєнного стану та під час повоєнного відновлення. Оцінка результатів та механізм реалізації антикорупційної стратегії. Стратегічна мета антикорупційної політики. Запобігання корупції у сфері публічного управління та адміністрування: у представницьких органах влади; створення доброчесної публічної служби; діяльності органів виконавчої влади; у сфері державних закупівель. Державний та громадський контроль за реалізацією антикорупційної стратегії. Суб'єкти, відповідальні за координацію антикорупційної політики держави. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Суб'єкти, які беруть участь у запобіганні, виявленні, у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень Національне антикорупційне бюро України (НАБУ). Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП). Державне бюро розслідувань (ДБР). Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК).
(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 8 год./ заочна: 10 год.)

Тема 3. Оцінка та управління корупційними ризиками в публічних інституціях

Опис теми: Визначення корупційного ризику: Чим корупційний ризик відрізняється від операційного чи фінансового? Джерела ризиків: Недосконалість законодавства, надмірні дискреційні повноваження (право діяти на власний розсуд), відсутність автоматизації. Класифікація ризиків: Внутрішні (кадрові, процедурні) та зовнішні (взаємодія з бізнесом, лобізм). Алгоритм оцінки корупційних ризиків (згідно з методологією НАЗК): підготовчий етап: Видання наказу, формування робочої групи (хто має до неї входити, щоб вона не була формальною?), ідентифікація ризиків: Метод інтерв'ю з працівниками, аналіз скарг громадян та публікацій у ЗМІ; оцінка ризиків: Як виміряти ризик за шкалою «ймовірність» та «вплив» (матриця ризиків). Розробка та впровадження антикорупційної програми (Compliance): заходи з мінімізації ризиків, моніторинг виконання, відповідальність керівника. Секторальний аналіз ризиків (практичні напрями): публічні закупівлі («Зачотки» в тендерній документації та прямі договори); управління персоналом (Фаворитизм при призначенні на посади та виплаті премій); надання адміністративних послуг (Створення штучних черг або необґрунтовані відмови як спосіб вимагання хабаря); розпорядження комунальним/державним майном (Заниження вартості оренди або приватизації).
(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 10 год.)

Тема 4. Доброчесність на публічній службі: від етики до КРІ

Опис теми: Концепція доброчесності (Integrity) у публічному секторі (доброчесність як професійна цінність: різниця між законністю та етичністю; індивідуальна та інституційна доброчесність; міжнародні стандарти етики (Кодекс етики ІНТОСАІ, принципи ОЕСР). Конфлікт інтересів та його складові. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Обмеження щодо одержання подарунків. обмеження спільної роботи близьких осіб. особи, на яких поширюються вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та обмеження щодо запобігання корупції. Обов'язки у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів. Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та

обмежень щодо запобігання корупції. Побудова культури доброчесності в організації: лідерство та власний приклад керівника (Tone at the top); етичні кодекси установ: як зробити їх живим документом, а не формальністю; механізми Speak-up: заохочення працівників повідомляти про неетичну поведінку.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 10 год.)

Змістовий модуль 2. Інструменти прозорості та взаємодії

Тема 5. Цифрова трансформація та Anticorruption Tech

Опис теми: Вплив цифровізації на зменшення дискреційних повноважень посадових осіб. Місце Anticorruption Tech у системі публічного управління. Поняття та інструменти Anticorruption Tech. Роль штучного інтелекту та аналітики даних у виявленні корупції. Електронні реєстри та відкриті дані як антикорупційний механізм. Цифрові антикорупційні інструменти в Україні: система електронного декларування: антикорупційне значення та обмеження, ProZorro та ProZorro. Продажі як приклади Anticorruption Tech, Портали відкритих бюджетів і фінансової прозорості, Електронні сервіси надання адміністративних послуг (Дія). Аналітичні системи моніторингу корупційних ризиків. Використання Big Data, штучного інтелекту та автоматизованого аналізу у сфері публічного управління. Anticorruption Tech у процесі післявоєнної відбудови.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 10 год.)

Тема 6. Інститут викривачів та захист інтересів держави

Опис теми: Міжнародний досвід у сфері захисту викривачів Впровадження інституту викривачів в Україні. Викривач корупції: поняття, права та гарантії захисту. Забезпечення в державних органах та органах місцевого самоврядування умов для повідомлень їх працівниками (викривачами) про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку). Повноваження уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції у сфері захисту викривачів. Принципи роботи уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції у сфері захисту викривачів та розгляду повідомлень. Порядок отримання та обробки повідомлень про корупцію в державних органах та органах місцевого самоврядування. Розгляд повідомлень (в тому числі анонімних). Єдиний портал повідомлень викривачів. Механізм повідомлення про корупцію для викривачів. Анонімність проти конфіденційності. Переваги та недоліки анонімного повідомлення. Як правильно збирати докази.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 10 год.)

Тема 7. Громадське суспільство та боротьба з корупцією

Опис теми: Інструментарій та діяльність. Фактори успіху. Стратегії адвокації. Організаційні характеристики. Антикорупційний активізм в Україні. Фреймування корупції та формування стратегій дій: кейс регіональних громадських організацій в Україні. Фінансування антикорупційних громадських організацій в Україні: поточний стан та потенційні ризики.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 10 год.)

Тема 8. Вимірювання корупції: Індекси та індикатори

Опис теми: Кількісні та якісні методи дослідження корупції. Соціологічні опитування, інтерв'ю та інші методи збору даних. Індекс сприйняття корупції. Індекс верховенства права. Рейтинг у боротьбі з відмивання коштів. Рейтинг за легкістю ведення бізнесу. Глобальний барометр корупції. Індикатори управління світового банку. Індекс відкритості бюджету. Індекс ризику корупції.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год./ заочна: 10 год.)

Тема 9. Фінансовий контроль та моніторинг способу життя

Опис теми: Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні. Суб'єкти декларування. Класифікація типів декларацій. Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Інформація, що зазначається в декларації. Особливості роботи системи електронного декларування, підтримка комунікації з декларантами. Облік та оприлюднення декларацій. Контроль та перевірка декларацій. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування. Відповідальність за порушення вимог фінансового

контролю. Тінізація доходів як бар'єр для добросовісної конкуренції. Причини та детермінанти формування тіньових доходів в Україні та світі. Соціальні ризики для працівників, які отримують неофіційні доходи (відсутність страхового стажу, соціальних гарантій). Особливості детінізації доходів в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення. Наближення українського законодавства до стандартів ЄС у сфері фінансового моніторингу та оподаткування. Стимулювання інвестиційної активності як засіб природної детінізації.

(Лекцій – денна: 2 год. / заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год. / заочна: 10 год.)

Тема 10. Антикорупційний активізм та комунікації (Civil Society & Media)

Опис теми: Роль громадянського суспільства як «watchdog» (наглядача) за діяльністю влади. Історія та еволюція антикорупційного активізму в Україні: від вуличних протестів до професійної адвокації та аналітики. Форми взаємодії державних органів з громадськістю: громадські ради, публічні консультації та спільний моніторинг. Громадська експертиза: участь у розробці антикорупційних програм міністерств та ОМС. Електронна демократія: петиції, громадські бюджети та цифрові платформи для збору фідбеку

Комунікаційна стратегія у сфері антикорупції: як формувати нульову толерантність до корупції в суспільстві. Фреймування корупції: як подавати інформацію, щоб вона викликала осуд, а не захоплення «спритністю» корупціонера. Кризові комунікації публічного органу. Антикорупційний маркетинг та соціальна реклама. Кризові комунікації для публічних управлінців: алгоритм дій у разі корупційного скандалу в установі. Роль медіа та журналістських розслідувань у виявленні корупційних схем.

(Лекцій – денна: 2 год. / заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год. / заочна: 10 год.)

Тема 11. Світові стандарти та повоєнне відновлення України

Опис теми: Формування та реалізації антикорупційної політики: міжнародний досвід. Досвід запобігання корупції країн ЄС. Досвід запобігання корупції країн Сходу (Японії, Сінгапуру, Китаю). План Ukraine Facility. Адаптація законодавства України до міжнародних стандартів запобігання корупції. Стандарти ISO 37001 (Системи управління щодо протидії корупції).

(Лекцій – денна: 2 год. / заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 7 год. / заочна: 10 год.)

Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Визначення корупційних випадків в історії публічної політики в Україні. Особливості українського публічного простору та прояви корупції – денна: 1 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 2. Формування антикорупційної стратегії антикорупційної діяльності в організації публічного сектору – денна: 2 год. / заочна : 1 год.

Практичне заняття 3. Картування ризиків – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 4. Особливості конфліктів інтересів у діяльності посадових осіб органів публічного управління. Способи викриття та запобігання корупції – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 5. Цифрові антикорупційні інструменти в Україні – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 6. Методи протидії корупції в громадянському суспільстві роль засобів масової інформації та громадського сектору – денна: 1 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 7. Інструменти дослідження корупції. Індекси вимірювання корупції в Україні та світі – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 8. Інструменти боротьби з корупцією – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 9. Практика декларування для запобігання корупційної діяльності – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 10. Формування комунікаційної стратегії – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год. – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Практичне заняття 11. Світовий досвід і кейси антикорупційної діяльності в світі – денна: 2 год. / заочна : 0,5 год.

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.

Методи навчання: Інтерактивні лекційні заняття з елементами діалогу; доповідь та співдоповідь проблемно-пошукові ситуації; кейси, імітаційні ситуації.

Технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle, а також навчально-наукова лабораторія інновацій в публічному управлінні.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно здати модульні контролю знань. У результаті вони зможуть отримати такі обов'язкові бали:

- 10 балів – за вчасну та якісну підготовку антикорупційної стратегії організації/установи;

- 50 балів – за виконання практичних завдань;

- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів.

Підсумковий контроль екзамен.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 20 запитань різної складності: рівень 1 – 17 запитань по 0,9 бали (15,3 балів), рівень 2 – 2 запитань по 1,4 бали (2,8 бали), рівень 3 – 1 запитання по 1,9 бали (1,9 бали). Усього – 20 балів.

Додаткові бали: підготовка рефератів, доповідей, наукових статей, тез для участі в конференціях, участь в конкурсах, олімпіадах – до 10 балів. Нормативні документи, що регламентують проведення контролів знань студентів – Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <https://ep3.nuwm.edu.ua/25889/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачів вищої освіти у НУВГП (нова редакція) <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Запобігання та протидія корупції в Україні : навч. посіб. / В. В. Кузнєцов, О. М. Стрільців, А. П. Черняк [та ін.] ; за заг. ред. В. В. Кузнєцова. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 312 с.
2. Антикорупційне право : підручник / кол. авт. ; за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваїте, 2023. 544 с. URL: <https://khavronyuk.com.ua/publications/> (дата звернення: 14.01.2026).
3. Державна антикорупційна політика та діяльність антикорупційних органів : навч. посіб. / О. В. Карелін, Т. В. Корнякова, Д. С. Сірий. Дніпро : ДНУ, 2024. 256 с.
4. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання корупції : навч. посіб. / упоряд. С. О. Гірний. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 192 с.
5. Адміністративно-правові засади реалізації антикорупційної політики в умовах воєнного стану : курс лекцій / за ред. П. В. Макушева. Дніпро : Вид-во УМСФ, 2022. 148 с.
6. Правові основи запобігання корупції в системі публічної служби : навч. посіб. / С. М. Лавренко, В. М. Череватий. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2023. 230 с.

Допоміжна література

1. С. Є. Антонова, Ю. О. Карпець. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ МАЛОЛЮБАШАНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ). ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ: УДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК № 9, 2025. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/dy/issue/view/245>.

2. Антонова С.Є., Шинкарук А.Л., Бачманюк Д.О. Етика та антикорупційна культура в публічній владі. Детермінанти економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції 10 листопада 2023 р. [Електронне видання]. Рівне: НУВГП, 2023. 728 с. С. 148-150. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/28534>

3. Антонова С.Є. Аналіз стану корупції в Україні. Економіка, фінанси, облік та право: проблеми та перспективи розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 17 листопада 2021 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2021. Ч. 2. 246 с. С. 167-168. URL: http://www.economics.in.ua/2021/12/2_10.html.

4. Антонова С.Є., Мартинюк Г. Ф., Шинкарук А. Л., Бондар А. В. Дослідження сприйняття корупції в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2022. № 1. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2606>.

5. Методичні вказівки до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Антикорупційна політика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Антонова С.Є. Рівне : НУВГП, 2025. 54 с.

6. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / за заг. ред. Н. О. Армаш. Вид. 3-тє, переробл. та доповн. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2024. 480 с.

7. Антикорупційний комплаєнс у державному та приватному секторах : практ. посіб. / А. О. Боровик. Одеса : Гельветика, 2022. 204 с.

8. ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК З ПИТАНЬ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ URL: <http://surl.li/kudvr>.

9. Посібник з оцінки корупційних ризиків та розробки планів протидії корупції URL: <http://surl.li/kudwa>.

10. Посібник викривачів корупції URL: <http://surl.li/kudwg>

11. Практичний посібник щодо роботи з викривачами для уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції URL: <http://surl.li/kudwm>.

12. Психологічні засади запобігання корупційним правопорушенням в органах державної влади та місцевого самоврядування [Текст] : навч. посіб. / О. І. Кудерміна, Л. І. Казміренко, В. Г. Андросюк, А. Б. Фодчук. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 168 с.

13. ЯК СТВОРИТИ ЦНАП, ВІЛЬНИЙ ВІД КОРУПЦІЇ? Посібник з рекомендаціями щодо прозорості та запобігання корупційним ризикам на всіх етапах створення та функціонування ЦНАП URL: <http://surl.li/kudww>.

14. Про НАЗК | Національне агентство з питань запобігання корупції." Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/pro-nazk/>.

15. Запобігання та виявлення корупції | Національне агентство з питань запобігання корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <http://surl.li/kudxd>.

16. Декларування | Національне агентство з питань запобігання корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/deklaruvannya/>.

17. Національної стратегії доходів до 2030 року. (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1218-р). URL: https://mof.gov.ua/uk/national_income_strategy-716

18. Антикорупційна політика | Національне агентство з питань запобігання корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <http://surl.li/kudxl>.

19. Протидія політичній корупції | Національне агентство з питань запобігання корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <http://surl.li/kudxs>.

20. Про конфлікт інтересів | Національне агентство з питань запобігання корупції. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/pokaznyky-diyalnosti-departamentu/>.

21. Запобігання політичній корупції - Офіційна база знань. Офіційна база знань. URL: <http://surl.li/kudxs>.

22. Звіт про стан виконання Антикорупційної стратегії за 2023-2024 роки. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/>

23. Викривачі корупції - Офіційна база знань. Офіційна база знань. URL: <http://surl.li/kudyg>.

24. Реєстр корупціонерів - Офіційна база знань. Офіційна база знань. URL: <http://surl.li/kudyg>.

25. Антикорупційний портал НАЗК. Nazk.gov.ua. URL: <https://antycorportal.nazk.gov.ua/>.
26. Каталог корупційних ризиків. Nazk.gov.ua. 2020. URL: <https://antycorportal.nazk.gov.ua/risks/>.
27. Антикорупційна політика – Centreua. 2021. Centreua. October 4, 2021. URL: <http://surl.li/kudyo>.
28. Навчання з питань протидії корупції – Ресурси. URL: <https://giaccentre.org/training-resources/>.
29. Training – Guidance – GIACC. Giaccentre.org. URL: <https://giaccentre.org/training-guidance/>.
30. Certification: ISO 37001 – GIACC. Giaccentre.org. URL: <https://giaccentre.org/certification-iso37001/>.
31. ANTI-CORRUPTION TRAINING MANUAL URL: <http://surl.li/kudyy>.
32. КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ 2023: РОЗУМІННЯ, СПРИЙНЯТТЯ, ПОШИРЕНІСТЬ. ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ТА БІЗНЕСУ. – Київ, 2023.
33. Дослідження корупції | Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/doslidzhennya-koruptsiyi/>.
34. Artificial intelligence in anti-corruption – a timely update on AI technology : report / A. Søreide, J. Williams, T. S. Eliassen [et al.]. Bergen : Chr. Michelsen Institute, 2025. 42 p. (U4 Issue ; no. 1). URL: <https://www.cmi.no/publications/9480-artificial-intelligence-in-anti-corruption> (дата звернення: 14.01.2026).
35. Digitalization and AI in Anti-corruption Efforts: Legal Challenges, Ethical Considerations, and Future Implications / M. A. Dumitrescu. ADJURIS – International Academic Publisher. 2025. Vol. 4, no. 1. P. 45–60.
36. Keudel O. Advancing anti-corruption capacity in Ukraine's local self-government. U4 Issue. 2024. Nov. No. 11. URL: <https://www.u4.no/publications/> (дата звернення: 14.01.2026).
37. Transparency Pledge for the second UNCAC implementation review cycle : progress report 2025. Vienna : UNCAC Coalition, 2025. 28 p. URL: <https://uncaccoalition.org/> (дата звернення: 14.01.2026).
38. Integration of digital technologies in anti-corruption initiatives: lessons from Georgia, Ukraine and South Africa / K. J. Bwalya. Transforming Government: People, Process and Policy. 2024. Vol. 19, no. 1. P. 22–38. DOI: <https://doi.org/10.1108/TG-05-2024-0082>.

Нормативно-правові акти

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
2. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 4.05.2013 р. N 224-VII. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_36096.
3. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021 - 2025 роки» від 20 червня 2022 року № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>.
4. Антикорупційна програма Міністерства оборони України на 2025–2026 роки : затв. наказом М-ва оборони України від 15 січ. 2025 р. URL: <https://www.mil.gov.ua/>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find>.
2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/>.
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php.
6. Національне антикорупційне бюро України. Офіційний сайт. URL: <https://nabu.gov.ua/>.

Поєднання навчання та досліджень*

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, виконаних на базі навчально-наукової лабораторії інновацій в публічному управлінні, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Почуття ініціативи, критичне мислення робота в команді, прийняття ризику, вирішення конфліктів, стійкість до стресу

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>

Також студенти можуть самостійно на платформах Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Курси на платформі Прометеус:

Дослідження корупції: Як це працює? <http://surl.li/kueam>.

Курс Викривач у законі. Як розпізнати корупцію та куди повідомляти про неї. Хто такі викривачі і який захист від держави вони отримають

<https://osvita.dia.gov.ua/courses/vikrivac-u-zakoni>.

Курс Боротьба з корупцією <http://surl.li/kuebe>.

Курс Зрозуміло про конфлікт інтересів. <http://surl.li/kuebo>.

Платформа EdEra:

Курс На захисті прав викривачів: <https://study.nazk.gov.ua/kursi/courses/na-zahisti-prav-vikrivachiv/>

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів». Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач. Усі навчальні завдання повинні бути виконані власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги дотримання академічної доброчесності регламентуються Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті водного господарства та природокористування (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>).

Перелік рекомендованих видів академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти НУВГП наведено у додатку до Положення про академічну доброчесність в Національному університеті водного господарства та природокористування

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал за вищенаведеним посиланням на розміщення навчальної дисципліни на платформі MOODLE.

Автор
Доцент КМПВ

Світлана АНТОНОВА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної
роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №222
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100